

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Tuzlanski kanton
GRAD GRADAČAC

H.K.Gradaščevića 74, 76 250 Gradačac, telefon/fax. 035-369-770 i 035-369-771, e.mail: vijece@gradacac.ba, www.gradacac.ba

GRADSKO VIJEĆE

Nacrt!!!

Na osnovu člana 13. stava 2. alineje 18. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 49/06 i 51/09), člana 21. tačke 2. i člana 139. stava 3. Statuta Grada Gradačac („Službeni glasnik Grada Gradačac“, broj 10/22), člana 37. stava 1. alineje 6. Poslovnika o radu Gradskog vijeća Gradačac („Službeni glasnik Grada Gradačac“, broj 6/23) Gradsko vijeće Gradačac, na prijedlog Komisije za nadziranje primjene Kodeksa ponašanja izabranih predstavnika-vijećnika i javnost rada Gradskog vijeća, na _____ sjednici održanoj _____ donosi

ETIČKI KODEKS IZABRANIH ZVANIČNIKA GRADA GRADAČAC

I - UVODNE ODREDBE

Član 1. (Predmet Kodeksa)

Ovim Etičkim kodeksom izabranih zvaničnika Grada Gradačac (u daljem tekstu: Kodeks) uređuju se principi i pravila ponašanja izabranih predstavnika/vijećnika Gradskog vijeća Gradačac, mjere za provođenje Kodeksa, nadležnost i postupak za utvrđivanje povreda i izricanje sankcija, povjerljivo savjetovanje, nadzor nad njegovim provođenjem kao i druga pitanja od značaja za uređenje pitanja etičnog ponašanja i odgovornosti izabranih predstavnika/vijećnika Gradskog vijeća Gradačac.

Član 2. (Cilj Kodeksa)

(1) Ovim Kodeksom vijećnici Gradskog vijeća Gradačac (u daljem tekstu: Gradsko vijeće) žele da promovišu principe profesionalnog etičkog ponašanja u svom radu radi očuvanja i unapređenja integriteta i ugleda Gradskog vijeća i svakog vijećnika pojedinačno, kao izabranih predstavnika svih građana u gradu Gradačac.

(2) Vijećnici Gradskog vijeća primjenom etičkih principa i pravila ponašanja sadržanih u ovom Kodeksu žele da održe i pojačaju povjerenje građana i javnosti u integritet Gradskog vijeća i njegovih zvaničnika i svoj rad usklađuju u najboljem interesu svih stanovnika u gradu.

Član 3. (Područje primjene)

(1) Ovaj Kodeks se odnosi na vijećnike Gradskog vijeća kao predstavnike građana, izabrane na neposrednim i tajnim izborima.

(2) Principi i pravila ponašanja ustanovljeni ovim Kodeksom primjenjivaće se na sjednicama Gradskog vijeća, sjednicama njegovih radnih tijela, međusobnoj komunikaciji, komunikaciji sa

predstavnicima drugih nivoa vlasti, komunikaciji sa drugim licima, javnošću i svim javnim istupima, uključujući i istupe na društvenim mrežama i u izbornoj kampanji.

Član 4. (Rodna ravnopravnost)

Izrazi upotrijebljeni u ovom kodeksu navode se u jednom gramatičkom rodu, i bez diskriminacije se odnose i na muškarce i na žene.

Član 5. (Preuzimanje Kodeksa)

Prilikom stupanja na dužnost vijećnika, Stručna služba za poslove Gradskog vijeća osigurava dostavljanje jednog primjerka Kodeksa u pisanoj formi svakom vijećniku.

Član 6. (Značenje izraza)

U smislu ovog Kodeksa, pojedini upotrijebljeni izrazi imaju sljedeće značenje:

- "izabrani predstavnik" – vijećnik u Gradskom vijeću Gradačac;
- "sukob interesa" – postoji u situacijama u kojima vijećnik ima privatni interes koji je takav da može uticati ili izgleda da može uticati na nepristrasno i objektivno vršenje njegove dužnosti, a privatni interes uključuje bilo koje prednosti za vijećnika ili njegovu porodicu i druga lica ili organizacije sa kojima je on imao ili ima poslovne, političke i druge veze;
- "bliski srodnik" – članovi porodice vijećnika (bračni ili vanbračni supružnik, dijete, usvojilac, usvojenik i dijete bračnog supružnika) kao i roditelji i braća i sestre vijećnika i njegovog bračnog ili vanbračnog supružnika;
- "nepotizam" – favorizovanje osoba koje su familijarno povezane sa vijećnikom radi ostvarivanja kakve koristi, zaposlenja ili položaja;
- "kronizam" – pristrasan odnos prema osobama koje su u prijateljskim, drugarskim, političkim, kolegijalnim i drugim sličnim odnosima povezani sa vijećnikom radi dodjele poslova, postavljanja na određene uticajne pozicije ili ostvarivanje neke druge koristi ili interesa vijećnika;
- "povezana lica" – fizička lica povezana sa vijećnikom po osnovu rodbinskih odnosa, poslovnih i drugih odnosa kao i pravna lica povezana sa vijećnikom po osnovu ulaganja kapitala i/ili upravljanja pravnim licem, uključujući i bliske srodnike.

II - OSNOVNI PRINCIPI

Član 7. (Poštivanje zakona i drugih propisa)

(1) Vijećnici Gradskog vijeća Gradačac u svom radu će se pridržavati zakona i drugih propisa, uključujući i etičke principe sadržane u ovom Kodeksu, primjenjivati standarde, smjernice i pravila kojima je uređeno obavljanje dužnosti izabranih predstavnika Gradskog vijeća.

(2) Vijećnici će svoje aktivnosti uvijek usmjeravati radi ostvarivanja javnog interesa.

(3) Nijednu svoju odluku vijećnici neće donijeti niti će glasati, niti prečutati da javno iznesu svoj stav ukoliko im je poznato da određeni akt koji treba da se doneše nije u skladu sa zakonom, drugim propisom ili općim aktima grada ili da nije poštovana procedura njegovog donošenja.

Član 8. **(Očuvanje integriteta)**

(1) U svom djelovanju vijećnici će, prema svojim najboljim znanjima i sposobnostima, uvjek samostalno donositi svoje odluke za koje su nadležni i odgovorni, uvjek imajući u vidu najbolji interes svih građana.

(2) Vijećnici ni u kom slučaju neće prihvati finansijske ili druge obaveze ili očekivati bilo kakve materijalne i slične privatne koristi od pojedinaca ili organizacija radi opredjeljivanja u pogledu učešća u odlučivanju i radu u Gradskom vijeću.

Član 9. **(Nediskriminacija)**

Vijećnici Gradskog vijeća u obavljanju svojih dužnosti i prilikom donošenja odluka neće ispoljavati bilo kakve oblike predrasuda ili diskriminacije u odnosu na rasu, vjeru, pol, nacionalnu ili etničku pripadnost, političku opredjeljenost, starosnu dob, bračni status, seksualnu orijentaciju, socijalno-imovinski status i svaku drugu različitost.

Član 10. **(Odgovornost i javni interes)**

(1) Vijećnici Gradskog vijeća će svoju dužnost obavljati odgovorno, profesionalno i savjesno, vršeći je isključivo u javnom interesu.

(2) Vijećnici neće izbjegavati da budu podvrgnuti svakoj kontroli koja je primjerena njihovoj javnoj funkciji.

(3) Vijećnik će biti spreman da u slučaju povrede neke od odredbi ovog Kodeksa bude podvrgnut postupku utvrđenom ovim Kodeksom i prihvati konačne odluke nadležnih tijela.

(4) U vršenju javne funkcije, vijećnici će osigurati da nijedan lični interes ili privatni interes povezanih lica, grupa, organizacija kao i političkih stranaka i drugih privatnih subjekata nikada ne bude iznad javnog interesa.

(5) Vijećnici neće ispoljavati bilo kakve oblike favorizovanja, a posebno nepotizma i kronizma.

Član 11. **(Javnost rada)**

(1) Vijećnici Gradskog vijeća biće uvjek spremni da javno iznesu razloge za svoje postupke i odluke koje donose, uz izuzetak javnog saopštavanja podataka i informacija u skladu sa ograničenjima propisanim zakonom.

(2) Vijećnici će biti dostupni i neće izbjegavati da pružaju informacije kako o svom ličnom radu tako i o radu Gradskog vijeća.

Član 12. **(Uzajamno poštovanje i komunikacija)**

(1) U međusobnoj komunikaciji, kao i komunikaciji sa drugim licima i javnošću, vijećnici će u svakom slučaju istupati sa uvažavanjem i poštovanjem, njegovati kulturu dijaloga i argumentovanu razmjenu misli i ideja.

(2) Vijećnici neće koristiti neprimjerene izraze ili gestikulaciju kojima se može narušiti lični ugled drugih vijećnika kao i ugled Gradskog vijeća.

III – PRAVILA PONAŠANJA I OBAVEZE VIJEĆNIKA

Član 13.

(Zabrana korupcije i drugih oblika zloupotrebe javne funkcije)

(1) Vijećnici ni u kom slučaju neće preuzimati bilo kakve aktivnosti koje bi se mogle okarakterisati kao koruptivne aktivnosti i zloupotreba povjerenih javnih ovlaštenja, a u svrhu sticanja lične koristi kao i koristi bliskih srodnika i drugih povezanih lica.

(2) U skladu sa stavom 1. ovog člana, vijećnicima je naročito zabranjeno:

- primanje ili zahtijevanje bilo kakve finansijske ili druge koristi u vezi sa obavljanjem povjerene javne dužnosti;

- korištenje službenih ovlaštenja i ugleda radi sticanja kakve privatne koristi;

- posebno zahtijevanje ili primanje finansijske ili druge koristi (uključujući i obezbjeđenje sopstvene buduće pozicije), kao naknade za donošenje odluke, odnosno glasanje koje pogoduje interesima određenog lica, grupe ili organizacije;

- primanje ili zahtijevanje nagrade za uticaj na dodjelu budžetskih sredstava (javne nabavke, dodjela grantova, jednokratnih pomoći i sl.);

- neprimjeren i/ili materijalno zainteresovan uticaj na zapošljavanje kako u javnom tako i u privatnom sektoru;

- davanje ili korištenje povlaštenih informacija do kojih je vijećnik došao u obavljanju svoje funkcije radi sticanja finansijske ili neke druge koristi za sebe ili za druga povezana lica.

Član 14.

(Sprječavanje sukoba interesa)

(1) Vijećnici će u svom radu poštovati relevantne zakone o sprječavanju sukoba interesa i redovno će podnosići izvještaje o finansijskim i drugim interesima, kako to predviđaju propisi.

(2) U upravljanju sukobom između privatnog i javnog interesa, vijećnik je obavezan da:

- izbjegava sukob interesa, kako stvarnog tako i potencijalnog;

- u slučaju da sukob interesa nije moguće izbjegići, vijećnik je dužan da objelodani privatni interes koji ga dovodi do sukoba sa javnim interesom;

- se izuzme iz svih postupaka u kojima učestvuje u okviru svoje javne dužnosti kao i postupka odlučivanja, odnosno glasanja, u slučaju postojanja sukoba interesa;

- traži savjet od nadležnog tijela u slučaju dileme da li se u konkretnom slučaju radi o sukobu interesa;

- se povinuje konačnim odlukama nadležnog tijela.

(3) Izabrani predstavnik – vijećnik će u svakom slučaju tokom rasprave prijaviti slučaj sukoba interesa, ako se razmatra određeni akt koji treba da bude usvojen i po kome bi on, ili njegovi srodnici i prijatelji, ili pravni subjekt u kome ima finansijski ili drugi interes, trebalo da ostvari kakvu korist ili privilegiju a prilikom odlučivanja će se uzdržati od izjašnjavanja.

(4) Vijećnik je dužan da prijavi neposredni sukob interesa (ad hoc prijavljivanje) samo u situacijama koje su direktno i usko povezane sa njegovim privatnim interesom, uključujući i privatni interes srodnika i povezanih lica kao i u situacijama koje su propisane zakonom.

Član 15.

(Zabrana obavljanja nespojivih funkcija)

(1) Vijećnik je dužan da se pridržava propisa u vezi sa zabranom istovremenog vršenja nespojivih funkcija, kako to predviđa Izborni zakon Bosne i Hercegovine i Zakon o sukobu interesa u organima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine.

(2) Vijećnik će se uredno pridržavati zahtjeva za prijavu podataka ili davanje informacija o funkcijama koje zauzima.

Član 16. (Finansijska disciplina i korištenje povjerenih sredstava)

(1) U vršenju povjerene javne funkcije, vijećnik će poštovati relevantna pravila budžetske i finansijske discipline te pravilnog upravljanja javnim sredstvima.

(2) Vijećnik će savjesno, efikasno i ekonomično raspolagati finansijskim i materijalnim sredstvima koja su mu povjerena i sprječavati njihovo nezakonito korištenje.

(3) Vijećnik ni u kom slučaju neće koristiti javna sredstva u privatne svrhe, niti omogućavati drugim licima da ta sredstva koriste u privatne svrhe.

(4) Vijećnik neće tražiti niti omogućavati korištenje javnih sredstava kao i službenih prostorija za potrebe političkih stranaka, za izbornu kampanju i druge slične aktivnosti ili događaje.

Član 17. (Zabrana primanja poklona)

(1) Poklone u vidu novca, predmeta, prava ili usluga, a u vezi sa obavljanjem povjerene javne dužnosti, vijećnik neće tražiti niti primati, niti neposredno niti putem drugih lica koja budu nastupala u njegovo ime.

(2) Izuzetak od zabrane iz stava 1. ovog člana mogu biti samo slučajevi predviđeni relevantnim propisima, kao što su protokolarni pokloni, pokloni manje vrijednosti i sl.

(3) Vijećnici su dužni da primljene poklone veće vrijednosti prijavljuju u registar poklona, u skladu sa relevantim propisima.

Član 18. (Obaveza informisanja javnosti i saradnja sa medijima)

(1) U svom radu vijećnici će otvoreno, potpuno i odgovorno informisati javnost o radu Gradskog vijeća i radnih tijela čiji su članovi kao i o svom ličnom radu i aktivno će djelovati u pravcu unaprjeđenja transparentnosti rada Gradskog vijeća. Ovo posebno uključuje i davanje informacija javnosti o procesu donošenja i sadržaju usvojenih odluka, kao i rezultate konsultacija i prihváćene stavove i prijedloge pojedinaca i organizacija koje su konsultovane.

(2) Vijećnici će posebnu pažnju posvetiti saradnji sa medijima u cilju informisanja javnosti o svim pitanjima iz njihovog djelokruga rada, osim o pitanjima koja se, u skladu sa zakonom, smatraju povjerljivim kao i o pitanjima koja se odnose na njihov privatni život i privatni život drugih lica.

(3) U svojim javnim istupima i kontaktima sa medijima, vijećnici će posvetiti dužnu pažnju očuvanju ličnog ugleda, ugleda drugih zvaničnika grada kao i ugleda Gradskog vijeća.

Član 19. (Poštivanje pravila o radu Gradskog vijeća)

(1) Vijećnici će svoje dužnosti obavljati savjesno i odgovorno, u skladu sa propisima, profesionalnim i etičkim principima i Poslovnikom o radu Gradskog vijeća Gradačac (u daljem tekstu: Poslovnika o radu Gradskog vijeća).

(2) Poštujući obaveze vijećnika da su dužni prisustrovati sjednicama Gradskog vijeća i radnih tijela vijeća čiji su članovi, a uvažavajući jedni druge, neće napuštati zasjedanje prije završetka a ni tokom trajanja zasjedanja, a da prije toga ne saopšte javno razlog privremenog ili potpunog napuštanja zasjedanja.

(3) Ako su opravdanim razlogom spriječeni da prisustvuju sastancima ili sjednicama na koje su uredno i blagovremeno pozvani, vijećnici će predsjedavajućem saopštiti razloge neprisustvovanja, a on će Gradsko vijeće, odnosno radno tijelo obavijestiti o razlogu izostanka pozvanog vijećnika.

(4) Vijećnici će, poštujući odredbe Poslovnika o radu Gradskog vijeća, striktno se pridržavati pravila o održavanju reda na sjednicama Gradskog vijeća i radnih tijela čiji su članovi.

(5) Red na sjednicama Gradskog vijeća i radnih tijela/komisija Gradskog vijeća održava predsjedavajući Gradskog vijeća, odnosno predsjednik Komisije u skladu sa Poslovnikom o radu Gradskog vijeća. Za povredu reda na sjednici smatra se:

-kršenje ili pozivanje na kršenje Ustava, zakona, Statuta Grada Gradačac ili drugog gradskog propisa;

-nepridržavanje odredbi Poslovnika o radu Gradskog vijeća;

-nekorektno i nedolično ponašanje prema učesnicima i prisutnima na sjednici;

-ometanje reda na sjednici s mjesta, a naročito govor i komentarisanje s mjesta, polemika sa prisutnim s govornice, upotreba nepristojnih riječi, povreda privatnosti drugih, galama, fizičko razračunavanje i slično;

-govor govornika koji nije dobio riječ od predsjedavajućeg.

(6) Ako vijećnik i poslije izrečenih mjera oduzimanja riječi od strane predsjedavajućeg Gradskog vijeća, u nastavku sjednice i nakon pauze ometa ili sprečava rad na sjednici, ne poštuje odluku predsjedavajućeg ili nastavlja da čini druge prekršaje u smislu Poslovnika o radu Gradskog vijeća, predsjedavajući će odrediti novu pauzu i zahtjeti od predsjednika Komisije za nadziranje primjene Kodeksa ponašanja izabranih predstavnika/vijećnika i javnost rada Gradskog vijeća da zakaže vanrednu sjednicu Komisije.

(7) Vijećnici neće bez opravdanog razloga izostajati sa javnih manifestacija ili javnih skupova koji se organizuju na području grada kao i u drugim prilikama a na koje događaje su uredno i blagovremeno pozvani ili delegirani u svojstvu vijećnika, odnosno predstavnika grada.

Član 20. (Poštovanje zaposlenih u Gradu)

(1) U obavljanju svojih dužnosti, vijećnici će pokazati puno poštovanje prema zaposlenim u gradskoj upravi, bez bilo kakvih predrasuda, uključujući one na osnovu političke ideologije, nacionalne, rasne ili vjerske pripadnosti, pola ili bilo kog drugog statusa zaposlenog.

(2) Vijećnici neće tražiti niti zahtijevati od zaposlenih da preduzmu ili propuste da preduzmu neku radnju ili mjeru kako bi stekli direktnu ili indirektnu korist.

Član 21. (Obaveza edukacije i usavršavanja)

U cilju što uspješnijeg obavljanja sopstvenih dužnosti, vijećnici će, kako samostalnim aktivnostima tako i prisustvujući seminarima, savjetovanjima i drugim oblicima edukacije, stalno obogaćivati i usavršavati svoja znanja i sposobnosti.

Član 22. (Zabranu seksualnog uznenimiravanja)

(1) Zabranjen je svaki oblik seksualnog uznenimiravanja.

(2) Seksualno uznemiravanje je svaki neželjeni oblik verbalnog, neverbalnog ili fizičkog ponašanja polne prirode kojim se želi povrijediti dostojanstvo osobe ili grupe osoba, ili kojim se postiže takav učinak, naročito kad to ponašanje stvara zastrašujuće, neprijateljsko, degradirajuće, ponižavajuće ili uvredljivo okruženje.

(3) Pod neželjenim oblicima verbalnog ponašanja u smislu stava 2. ovog člana smatraju se:

- 1) upućivanje verbalnih i fizičkih prijedloga seksualne naravi drugoj osobi;
- 2) zahtijevanje neželjenog fizičkog kontakta;
- 3) iznošenje šala ili aluzija koje su polne prirode, uključujući opaske u vezi sa polom i seksualnom orientacijom;
- 4) izrugivanje i ismijavanje na polnoj osnovi;
- 5) pisanje seksualno eksplicitnih ili sugestivnih poruka ili pisama;
- 6) neželjeni pozivi na sastanke, flertovanje ili zahtijevanje polnog odnosa ili seksualnih usluga;
- 7) širenje glasina seksualne naravi;
- 8) prijetnje upućene drugoj osobi koja odbija udovoljiti seksualnim ponudama.

(4) Neželjenim oblicima neverbalnog ponašanja u smislu stava 2. ovog člana smatraju se: gestikulacije, znakovi i insinuacije koje upućuju na imitaciju polnog odnosa.

IV – PRIMJENA KODEKSA

1. Komisija za nadziranje primjene Kodeksa ponašanja izabralih predstavnika – vijećnika i javnost rada Gradskog vijeća

Član 23. (Sastav Komisije)

(1) Za primjenu ovog Kodeksa Gradsko vijeće, na prijedlog Komisije za izbor i imenovanja, obrazuje Komisiju za nadziranje primjene Kodeksa ponašanja izabralih predstavnika – vijećnika i javnost rada Gradskog vijeća (u daljem tekstu: Komisija).

(2) Komisija ima pet članova, od koji su dva člana iz reda vijećnika Gradskog vijeća, po jedan član iz oblasti prava, nevladinih organizacija i jedan član ispred boračkih populacija.

(3) Prilikom izbora članova Komisije vodiće se računa o ravnomjernoj zastupljenosti oba pola.

(4) Predsjednik Komisije bira se iz reda vijećnika Gradskog vijeća.

(5) Članovi Komisije se biraju na period mandata Gradskog vijeća koje ih je izabrao.

(6) Za svoj rad Komisija je odgovorna Gradskom vijeću.

Član 24. (Nadležnosti Komisije)

(1) Komisija obavlja sljedeće poslove:

- Organizuje javno promovisanje Kodeksa,
- Donosi Poslovnik Komisije za Kodeks vezan za njegovu primjenu,
- Prati primjenu Poslovnika i ukazuje na pojave kršenja Kodeksa,
- Razmatra prijave za kršenje Kodeksa podnesene od strane vijećnika, građana, udruženja i drugih organizacija, djelujući savjetodavno u slučajevima kada je vijećnicima potrebno pojašnjenje kako bi izbjegli eventualno kršenje Kodeksa,

- Vodi postupak na osnovu prijava o eventualnom kršenju Kodeksa i Gradskom vijeću predlaže sankcije protiv izabralih predstavnika – vijećnika koji izvrše povredu Kodeksa,
- Predlaže Gradskom vijeću izmjene i dopune Kodeksa u skladu sa zapažanjima Komisije, preporukama vijećnika, građana, udruženja građana i drugih organizacija.

(2) Stručne, administrativne i tehničke poslove za potrebe Komisije obavlja Stručna služba za poslove Gradskog vijeća.

Član 25. (Predsjednik Komisije)

(1) Predsjednik Komisije saziva i predsjedava sjednicama Komisije, prima prijave o kršenju Kodeksa i drugu dokumentaciju dostavljenu uz prijavu, organizuje rad Komisije, ostvaruje neposrednu saradnju sa organima i službama grada i drugim nadležnim organima i tijelima, daje informacije javnosti o radu Komisije, potpisuje akta koja donosi Komisija i vrši druge poslove u skladu sa ovim Kodeksom, Poslovnikom Gradskog vijeća i aktima Komisije.

(2) U slučaju odsustva Predsjednika Komisije, Komisijom rukovodi jedan od članova Komisije iz reda vijećnika ili drugi član Komisije kojeg odredi Komisija.

Član 26. (Prestanak mandata i izuzeće člana Komisije)

(1) Član Komisije je dužan da povjerene poslove izvršava savjesno i odgovorno i u skladu sa najvišim etičkim standardima.

(2) Predsjednik i član Komisije (u daljem tekstu: član Komisije) može biti razriješen dužnosti u Komisiji prije vremena na koje je imenovan na lični zahtjev ili na prijedlog Komisije za izbor i imenovanja u slučaju da svoju dužnost ne vrši u skladu sa povjerenim mandatom na način kako je to propisano Poslovnikom o radu Gradskog vijeća.

(3) Član Komisije je dužan da da izjavu o svom izuzeću i ne može dalje učestvovati u postupku po prijavi ukoliko se prijava odnosi na njega ili sa njim povezano lice, ili ukoliko je on podnositelj prijave.

(4) Izuzeće člana Komisije, u smislu stava 3. ovog člana, konstatiše Komisija na svojoj sjednici i izuzeti član ne može učestvovati u daljem radu Komisije u konkretnom postupku.

Član 27. (Način odlučivanja)

(1) Komisija radi u sjednicama.

(2) Komisija donosi odluke većinom glasova ukupnog broja prisutnih članova, vijećanjem na nejavnoj sjednici.

2. Sankcije/mjere u slučaju kršenja Kodeksa

Član 28. (Vrste sankcija)

(1) Red na sjednicama Gradskog vijeća održava predsjedavajući Gradskog vijeća u skladu sa odredbama Poslovnika o radu Gradskog vijeća, a u situacijama kada postupa Komisija po prijavam fizičkih lica i pravnih lica, sankcije koje Komisija može izreći u slučajevima kada se utvrdi da je vijećnik prekršio neku od odredbi ovog Kodeksa, može se izreći:

- 1) opomena,
- 2) javna opomena i
- 3) novčana kazna.

(2) „Opomena“ se izriče za lakše kršenje odredbi Kodeksa, a izriče je Gradsko vijeće na prijedlog Komisije nakon provedenog postupka po prijavi, donošenjem odluke na sjednici.

(3) „Javna opomena“ se izriče za teža kršenja odredbi Kodeksa, a izriče je Gradsko vijeće na prijedlog Komisije, nakon provedenog postupka po prijavi ako vijećnik i poslije izrečene.

(4) „Novčana kazna“ se izriče za teža i ozbiljna kršenja odredbi Kodeksa i može iznositi 20% do 50% od naknade koja pripada vijećniku (vijećnički dodatak) za period od jednog do šest mjeseci od dana konačnosti odluke.

Član 29. (Izvršenje sankcija)

(1) "Opomena" se izvršava dostavljanjem, odgovornom vijećniku, pisanog otpravka konačne odluke kojom je izrečena ta sankcija.

(2) "Javna opomena" se izvršava objavljinjem konačne odluke u roku od tri dana od dana konačnosti odluke o izricanju ove sankcije na zvaničnoj internet stranici grada, na period od šest mjeseci od dana objavljinja, a odluka se objavljuje i u „Službenom glasniku Grada Gradačac“.

(3) "Novčana kazna" se izvršava dostavljanjem konačne odluke nadležnoj organizacionoj jedinici gradske uprave za isplatu naknade vijećniku, u skladu sa konačnom odlukom.

(4) Odluka o izrečenoj novčanoj kazni za kršenje odredbi Kodeksa objaviće se na zvaničnoj internet stranici G rada Gradačac kao i u „Službenom glasniku Grada Gradačac“.

Član 30. (Lakše povrede Kodeksa)

Lakšim povredama Kodeksa smatra se:

- a) Neiznošenje razloga za svoje postupke i odluke koje donose, izbjegavanje da pruže informaciju o svom ličnom radu i radu Gradskog vijeća, odnosno ponašanje suprotno odredbama člana 11. ovog Kodeksa;
- b) Nepružanje informacija javnosti i medijima o radu Gradskog vijeća i njegovih radnih tijela, suprotno odredbama člana 18. stava 1. i 2. ovog Kodeksa;
- c) Nesavjesno i neodgovorno obavljanje funkcije, odnosno ponašanje suprotno odredbama člana 19. stava 1., 2., 3. i 7. ovog Kodeksa;
- d) Neprisustovanje seminarima i edukacijama, suprotno odredbama člana 21. ovog Kodeksa.

Član 31. (Teže povrede Kodeksa)

Težim povredama Kodeksa smatra se:

- a) Ispoljavanje bilo kakvih oblika predrasuda ili diskriminacije, suprotno odredbama člana 9. ovog Kodeksa;
- b) Nesavjesno i neodgovorno obavljanje funkcije, suprotno odredbama člana 10. ovog Kodeksa;

- c) Istupanje sa neuvažavanjem i nepoštovanjem u komunikaciji sa drugim licima, javnošću i korištenje neprimjerenih izraza i gestikulacije, suprotno odredbama člana 12. ovog Kodeksa;
- d) Nepoštivanje odredbi Poslovnika o radu Gradskog vijeća, odnosno kršenje pravila o održavanju reda na sjednicama Gradskog vijeća i radnih tijela, suprotno odredbama člana 19. stava 4. i 5. ovog Kodeksa;
- e) Narušavanje ličnog ugleda, ugleda drugih zvaničnika grada i ugleda Gradskog vijeća u javnim istupima i kontaktima sa medijima, suprotно odredbi člana 18. stava 3. ovog Kodeksa.

Član 32.
(Najteže povrede Kodeksa)

Najtežim povredama Kodeksa smatra se:

- a) Nepoštivanje zakona i drugih propisa u svom radu, postupanje suprotno javnom interesu, kao i neiznošenje svog stava ukoliko im je poznato da određeni akt koji treba da se doneše nije u skladu sa zakonom, drugim propisom ili općim aktom grada, suprotno članu 7. ovog Kodeksa;
- b) Djelovanje i donošenje odluka suprotno odredbi člana 8. ovog Kodeksa;
- c) Bilo kakve aktivnosti koje bi se mogle okarakterisati kao koruptivne aktivnosti i zloupotreba povjerenih javnih ovlaštenja, kao i zabranjene aktivnosti popisane odredbom člana 13. ovog Kodeksa;
- d) Nepoštovanje relevantnih zakona o sprečavanju sukoba interesa, nepodnošenje izvještaja o finansijskim i drugim interesima, kao i neprijavljanje sukoba interesa prilikom razmataranja određenog akta koji treba da bude usvojen, odnosno ponašanje suprotno odredbi člana 14. ovog Kodeksa;
- e) Nepridržavanje propisa u vezi sa zabranom obavljanja nespojivih funkcija kako to predviđa Izborni zakon Bosne i Hercegovine i Zakon o sukobu interesa u organima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine i zahtjeva za prijavu podataka ili davanje informacija o funkcijama koje zauzima, odnosno ponašanje suprotno odredbi člana 15. ovog Kodeksa;
- f) Nepridržavanje relevantnih pravila budžetskse i finansijske discipline, odnosno raspolažanje finansijskim sredstvima koja su mu povjerena suprotno odredbi člana 16. ovog Kodeksa;
- g) Traženje ili primanje poklona ili usluga u vezi sa obavljanjem povjerene javne funkcije, odnosno ponašanje suprotno odredbi člana 17. ovog Kodeksa;
- h) Ponašanje kojim se iskazuje nepoštovanje ili predrasude prema zaposlenima u gradskoj upravi i zahtijevanje od zaposlenih sa preduzmu ili propuste da preduzmu neku radnju ili mjeru kako bi stekli direktnu ili indirektnu korist, odnosno ponašanje suprotno odredbi člana 20. ovog Kodeksa;
- i) Svaki oblik seksualnog uznemiravanja propisan odredbom člana 22. ovog Kodeksa.

3. Postupak po prijavama o kršenju odredbi Kodeksa

Član 33.
(Podnošenje prijave)

- (1) Pravo na podnošenje prijave za kršenje ovog Kodeksa imaju sva fizička i pravna lica.

(2) Prijava se podnosi Komisiji na propisanom obrascu i može se dostaviti neposredno putem pisarnice gradske uprave, putem pošte ili elektronskim putem.

(3) Prijava mora sadržavati podatke o licu protiv koga se podnosi prijava i razloge prijave, priložene dokaze, datum i mjesto podnošenja prijave.

(4) Prijava mora biti potpisana od strane lica koje je označeno kao podnositelj prijave (puno ime i prezime podnosioca prijave) ili prijava može biti anonimna.

(5) Prijava se dostavlja isključivo u zatvorenoj koverti i naslovljava na: Gradsko vijeće Gradačac, ul. Husein – kapetana Gradaččevića broj 74, 75250 Gradačac – Komisija za nadziranje primjene Kodeksa ponašanja izabralih predstavnika-vijećnika i javnost rada Gradskog vijeća sa naznakom; NE OTVARATI.

Član 34. (Rokovi)

(1) Prijava za povredu ovog Kodeksa može se podnijeti u roku od 30 dana od dana učinjene povrede.

(2) Podnijetu prijavu Komisija je dužna odmah staviti u rad, a najkasnije u roku od **osam dana** od dana prijema.

(3) Provođenje postupka po prijavi radi utvrđivanja činjenica i donošenje odluke Komisije mora se okončati u roku od 30 dana od dana prijema prijave.

(4) Vijećnik koji je prijavljen za kršenje Kodeksa, po pozivu Komisije, izjašnjava se u roku od osam dana od dana kada ga je Komisija pozvala na izjašnjenje.

(5) Ukoliko je potrebno izvođenje dokaza saslušanjem svjedoka, Komisija će pozvati svjedočke na raspravu koja će se održati u roku od 15 dana od dana prijema prijave i u prisustvu prijavljenog vijećnika.

(6) Podnošenje prijave zastarijeva protekom roka od 30 dana od dana učinjene povrede Kodeksa, a u roku od tri mjeseca od dana učinjene povrede zastarijeva vođenje postupka po prijavi.

Član 35. (Postupak po prijavi)

(1) Nakon prijema prijave kršenja Kodeksa, predsjednik saziva sjednicu Komisije na kojoj se prijava razmatra čitanjem prijave i razmatranjem priloženih dokaza.

(2) Ukoliko je prijava ne sadrži propisane podatke, te ukoliko je dostavljena nakon isteka roka u kome je mogla biti podnijeta, Komisija će takvu prijavu odbaciti kao neurednu, odnosno neblagovremenu.

(3) Ukoliko je prijava uredna i blagovremena, Komisija će odrediti vrijeme za izjašnjenje vijećnika koji je prijavljen za kršenje Kodeksa, uz ostavljanje mogućnosti da izjašnjenje dostavi Komisiji pisanim putem do određenog roka ili da pristupi određenog datuma pred Komisiju radi davanja izjašnjenja.

(4) Ukoliko vijećnik koji je prijavljen za kršenje Kodeksa ne postupi po pozivu Komisije na način propisan u stavu 3. ovog člana, Komisija će nastaviti postupak izvođenjem drugih dokaza, uz obavještenje vijećniku o datumu održavanja rasprave ukoliko se rasprava zakazuje radi saslušanja svjedoka. Komisija će postupak nastaviti u slučaju da se vijećnik ne odazove pozivu za učešće u raspravi.

(5) Ukoliko se u prijavi ili izjašnjenju vijećnika navode određeni dokazi (uvid u dokumentaciju, preslušavanje nosača zvuka i/ili slike i dr.) Komisija će preduzeti mjere da se ti dokazi obezbijede ako su u posjedu organa grada ili zatražiti od organa ili organizacije koja iste posjeduje da ih dostave. U slučaju izvođenja dokaza saslušanjem svjedoka, Komisija upućuje poziv

svjedoku uz naznačenje datuma, sata i mjesta gdje će se održati sjednica Komisije radi davanja izjave svjedoka.

(6) Ako nema predloženih svjedoka, predsjednik Komisije zakazuje sjednicu Komisije na kojoj se detaljno razmatra sadržaj prijave, izjašnjenje vijećnika i dokazi.

(7) U pogledu komunikacije Komisije sa drugim učešnicima u postupku, primjenjuju se odredbe Zakona o upravnom postupku o dostavljanju pismena, računanju rokova i punomoćnicima.

Član 36. (Obavještavanje nadležnih organa ili tijela)

U slučaju kada Komisija postupajući po prijavi utvrdi da u konkretnom slučaju postoje indicije o učinjenom krivičnom djelu, prekršaju ili nekom drugom kršenju propisa, a za čije utvrđivanje odgovornosti je nadležan drugi organ ili tijelo u Federaciji Bosne i Hercegovine, odnosno u Bosni i Hercegovini, dužna je da bez odlaganja prosljedi prijavu tom nadležnom organu ili tijelu.

Član 37. (Odluke Komisije)

(1) Nakon razmatranja provedenih dokaza, pojedinačno i u međusobnoj povezanosti, te potpuno utvrđenog činjeničnog stanja, Komisija Gradskom vijeću predlaže sankcije protiv prijavljenog vijećnika.

(2) Ukoliko Komisija smatra da nema dovoljno dokaza ili da utvrđeno činjenično stanje pokazuje da ne postoji kršenje Kodeksa, predložit će Gradskom vijeću odluku o odbijanju prijave kao neosnovane.

(3) Ukoliko Komisija smatra da utvrđeno činjenično stanje dokazuje postojanje odgovornosti prijavljenog vijećnika, predložit će Gradskom vijeću odluku kojom se utvrđuje povreda Kodeksa i izriče sankcija, u zavisnosti od težine povrede Kodeksa.

Član 38. (Sadržaj odluke Gradskog vijeća)

(1) Odluka Gradskog vijeća sadrži uvod, dispozitiv, obrazloženje i pouku o pravnom liku.

(2) Uvod odluke sadrži pravni osnov za donošenje odluke, označenje predmeta odluke, prijavioca i prijavljenog i datum donošenja odluke Gradskog vijeća.

(3) Dispozitivom odluke se rješava konkretni slučaj i sadrži slijedeće: da se prijava odbija kao neosnovana ili da je utvrđeno da postoji odgovornost prijavljenog vijećnika za kršenje Kodeksa, uz navođenje odredbi Kodeksa koje je prekršio te o izricanju sankcije.

(4) Obrazloženje odluke sadrži objašnjenje provedenog postupka, izvedene dokaze i utvrđeno činjenično stanje kao i pravni osnov za odbijanje prijave, odnosno izricanje sankcije.

(5) Odluku potpisuje Predsjednik Gradskog vijeća i ovjeravaju se pečatom Gradskog vijeća.

Član 39. (Žalba na odluku)

(1) Protiv odluke Komisije prijavljeni vijećnik ima pravo žalbe Komisiji za Statut i opća akta Gradskog vijeća u roku od 15 dana od dana dostavljanja odluke.

(2) O žalbi iz stava 1. ovog člana odlučuje Komisija za Statut i opća akta, u roku od 30 dana od dana podnošenja žalbe, na nejavnoj sjednici.

(3) Prilikom odlučivanja o žalbi Komisija za Statut i opća akta može donijeti odluku o odbacivanju neblagovremene žalbe, odbijanju žalbe kao neosnovane, djelimičnom usvajajušem žalbe uz izmjenu izrečene sankcije, ili usvajanjem žalbe i poništenjem odluke Komisije.

(4) Odluka Komisije za Statut i opća akta iz stava 3. ovog člana je konačna.

**Član 40.
(Zapisnici)**

(1) O radu Komisije vodi se zapisnik koji Komisija usvaja na prvoj narednoj sjednici za prethodnu sjednicu. Uz zapisnik Komisije se prilaže odluke koje je donijela Komisija kao i dokumentacija koja je razmatrana.

(2) O vođenju i izradi zapisnika o radu Komisije stara se Stručna služba za poslove Gradskog vijeća.

**Član 41.
(Registar prijava)**

(1) Komisija ustanavlja i u kontinuitetu vodi godišnji registar prijava kršenja odredaba ovog Kodeksa.

(2) Registar iz stava 1. ovog člana obavezno sadrži redni broj, ime i prezime prijavljenog vijećnika, odredbu Kodeksa na koju se odnosi prijava, podatke o prijaviocu, te odluke i mjere koje je preduzela Komisija po podnesenoj prijavi.

(3) U prilogu registra su zapisnici i druga dokumentacija nastala u radu Komisije.

(4) Odluke Gradskog vijeća i Komisije za Statut i opća akta dostupne su javnosti, u skladu sa Zakonom o slobodi pristupa informacijama u Federaciji Bosne i Hercegovine.

**Član 42.
(Obavještavanje podnosioca prijave)**

(1) Predsjednik Komisije će u roku od osam dana od dana donošenja odluke Komisije po podnesenoj prijavi, obavijestiti podnosioca prijave o postupku koji je preduzela i o odlukama koje je Gradsko vijeće donijelo.

(2) Ukoliko je bila uložena žalba na odluku Gradskog vijeća, Komisija za Statut i opća akta će u roku od osam dana od dana donošenja odluke po žalbi obavijestiti podnosioca prijave.

V-POVJERLJIVO SAVJETOVANJE

**Član 43.
(Savjetodavna uloga Komisije)**

(1) U okviru svog djelokruga rada, Komisija vrši i savjetodavnu ulogu za davanje savjeta vijećnicima u slučaju njihovih nedoumica u pogledu primjene pojedinih odredbi ovog Kodeksa, postojanja ili nepostojanja sukoba interesa, nespojivosti funkcija i o drugim pitanjima koja se odnose na etično postupanje vijećnika.

(2) Komisija iz reda svojih članova određuje jednog ili više članova koji će vršiti poslove povjerljivog savjetovanja (u daljem tekstu: savjetnik).

(3) Povjerljivo savjetovanje se obavlja samo u prisustvu vijećnika koji traži savjet i savjetnika.

(4) Pravilo povjerljivosti podrazumijeva obavezu savjetnika da kao tajnu čuva informacije koje mu je vijećnik saopštio.

Član 44. (Pisani otpavak mišljenja)

Ukoliko se vijećnik obrati Komisiji sa zahtjevom za davanje pisanog mišljenja ili savjeta o određenom pitanju koje je regulisano ovim Kodeksom, o takvom zahtjevu će se izjasniti Komisija i svoje mišljenje dostaviti podnosiocu zahtjeva u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva.

VI-PUBLIKACIJA KODEKSA

Član 45. (Izrada publikacija)

(1) U cilju obezbjeđenja efikasnije primjene i veće dostupnosti sadržaja ovog Kodeksa, kako vijećnicima tako i široj javnosti, ovaj Kodeks objavit će se na službenoj web stranici Grada Gradačac i izradiće se posebna publikacija u formi brošure koja će biti podijeljena vijećnicima početkom mandata.

(2) Brošura iz stava 1. ovog člana publikovati će se u roku od šest mjeseci od dana donošenja ovog Kodeksa.

VII-NADZOR NAD PRIMJENOM KODEKSA

Član 46. (Nadležnost i predmet nadzora)

(1) Nadzor nad primjenom ovog Kodeksa vrši Komisija za nadziranje primjene Kodeksa ponašanja izabrnih predstavnika-vijećnika i javnost rada Gradskog vijeća, kao stalno radno tijelo Gradskog vijeća.

(2) Sjednicama Gradskog vijeća obavezno prisustvuje eksterni član Komisije iz stava 1. ovog člana koga odredi Komisija i vodi zapisnik o eventualnom kršenju Kodeksa koji dostavlja predsjedniku Komisije.

(3) Rezultat vršenja nadzora nad primjenom ovog Kodeksa može biti ocjena uspješnosti njegove primjene, skretanje pažnje na određene tendencije ili pojave od značaja za etično ponašanje vijećnika, uticaj javnosti te predlaganje i usvajanje određenih mjera za unaprjeđenje odredaba Kodeksa i etičnog ponašanja vijećnika.

Član 47. (Izvještaj o radu Komisije)

(1) Izvještaj o radu Komisije sastavni je dio izvještaja o radu Gradskog vijeća.

(2) Izvještajem se prezentuju ključna pitanja rada Komisije u izvještajnom periodu sa pokazateljima u pogledu broja prijava kršenja Kodeksa, postupaka i mjera koje je Komisija preduzela, analiza i opservacija u vezi poštivanja Kodeksa od strane vijećnika te utjecaj Kodeksa na integritet Gradskog vijeća, o uočenim pozitivnim i/ili negativnim pojavama u primjeni Kodeksa sa preporukama, kao i o drugim aktivnostima Komisije.

VIII-PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 48.
(Poslovnik o radu Komisije)

Komisija će u roku od 30 dana od stupanja na snagu ovog Kodeksa, donijeti svoj poslovnik o radu koji ne može biti u suprotnosti sa Poslovnikom o radu Gradskog vijeća.

Član 49.
(Prestanak važenja)

Danom stupanja na snagu ovog Kodeksa, prestaje da važi Kodeks ponašanja izabranih predstavnika vijećnika u Općinskom vijeću Gradačac ("Službeni glasnik Općine Gradačac", broj: 3/05, 5/09 i 7/10).

Član 50.
(Stupanje na snagu)

Ovaj Kodeks stupa na snagu osmog dana od dana objavlјivanja u "Službenom glasniku Grada Gradačac".

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
TUZLANSKI KANTON
GRAD GRADAČAC
-Gradsko vijeće-**

Broj: _____
Datum, _____
G r a d a č a c

**PREDsjedavajući
GRADSKOG VIJEĆA**
Mustafa H.Ađulović

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
TUZLANSKI KANTON
GRAD GRADAČAC
-Gradsko vijeće-
Komisija za nadziranje primjene Kodeksa ponašanja
izabralih predstavnika –vijećnika i javnost rada
Gradskog vijeća**

PRIJAVA

Uvjerena sam da su navodi ove Prijave istiniti, te zahtijevam da Komisija za nadziranje primjene Kodeksa ponašanja izabralih predstavnika – vijećnika i javnost rada Gradskog vijeća provjeri ove navode i da preduzme odgovarajuće mjere u skladu sa Etičkim kodeksom izabralih zvaničnika Grada Gradačac.

(Molim vas da prijavu napišete uredno, čitko i velikim slovima)

/ime i prezime podnosioca prijave/

/adresa prebivališta/ , /broj telefona/

Izabrani predstavnik Gradskog vijećnika za koga podnosim prijavu:

/ime i prezime Gradskog vijećnika/

NAPOMENA: -Ako želite podnijeti prijavu za više od jedne osobe, trebate popuniti poseban obrazac i navesti dokaze za svaku osobu pojedinačno.

Molimo vas da opišete činjenice za koje smatrate da predstavljaju povredu Etičkog kodeksa izabralih zvaničnika Grada Gradačac i da ih predstavite što je moguće detaljnije, kako bi članovi Komisije, a i osoba koja je predmet prijave, mogla da shvate prirodu navodnih povreda koje prijavljujete.

Molimo vas da date što je moguće više podataka, datume, imena i sl.

Ukoliko vam nije dovoljan prostor ostavljen za opis povrede Etičkog kodeksa izabranih zvaničnika Grada Gradačac, možete ga proširiti i dodati onoliko stranica koliko vam je potrebno kao i dopuniti kopijama dokaza koje predlažete Komisiji.

Datum: _____

Potpis podnositelja prijave:

***Obrazloženje
Etičkog kodeksa izabralih zvaničnika Grada Gradačac***

I. - PRAVNI OSNOV:

Pravni osnov za donošenje ovog Etičkog kodeksa izabralih zvaničnika Grada Gradačac sadržan je u sledećim odredbama:

Članom 13. stavom 2. alinejom 18. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 49/06 i 51/09) propisano je da *Vijeće u okviru svojih nadležnosti obavlja i druge poslove uvrđene zakonom i statutom.*

Članom 21. tačkom 2. Statuta Grada Gradačac („Službeni glasnik Grada Gradačac“, broj 10/22), propisano je da *Gradsko vijeće u okviru svoje nadležnosti donosi odluke i druge opće akte kojima uređuje pitanja iz samoupravnog djelokruga Grada*, dok je članom 139. stavom 3. Statuta propisano da će *Gradsko vijeće u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Statuta donijeti Etički kodeks izabralih zvaničnika Grada.*

Članom 37. stava 1. alineje 6. Poslovnika o radu Gradskog vijeća Gradačac („Službeni glasnik Grada Gradačac“, broj 6/23) propisano je da *Komisija za nadziranje primjene Kodeksa ponašanja izabralih predstavnika/vijećnika i javnost rada Gradskog vijeća predlaže Gradskom vijeću izmjene i dopune Kodeksa u skladu sa zapažanjima Komisije, preporukama vijećnika, građana, udruženja građana i drugih organizacija.*

II. – RAZLOZI ZA DONOŠENJE:

Na 20. sjednici održanoj dana 29.12.2022. godine, Gradsko vijeće usvojilo je Statut Grada Gradačac, kojim je u članu 139. stavu 3. i 4. propisano da će Gradsko vijeće u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Statuta donijeti Etički kodeks izabralih zvaničnika Grada i Poslovnik o svom radu.

Nakon što je Gradsko vijeće na svojoj 26. sjednici održanoj dana 27.06.2023. godine usvojilo i Poslovnik o radu Gradskog vijeća Gradačac kojim su propisane nadležnosti radnih tijela Gradskog vijeća, Komisija je mogla pristupiti i izradi Etičkog kodeksa izabralih zvaničnika Grada Gradačac.

Dana 08.11.2023. godine, na 5. sjednici Komisije za nadziranje primjene Kodeksa ponašanja izabralih predstavnika/vijećnika i javnost rada Gradskog vijeća, predstavnica misije OESC-a BiH Dragica Karadžin predstavila je Komisiji Etički kodeks općinskog/gradskog vijeća Federacije BiH koji je nastao kao rezultat saradnje misije OESC-a BiH sa Savezom općina i gradova Federacije BiH kao jedan okvirni dokument koji treba da posluži kao osnova općinama i gradovima u Federaciji za donošenje njihovog Etičkog kodeksa. Na istoj sjednici Komisija je uočila da su pojedine odredbe Etičkog kodeksa općinskog/gradskog vijeća Federacije BiH u suprotnosti sa Poslovnikom o radu Gradskog vijeća Gradačac, te se na narednim sjednicama Komisije pristupilo usklajivanju teksta Etičkog kodeksa predloženog od strane misije OESC-a BiH sa Poslovnikom o radu Gradskog vijeća.

III. – OBRAZLOŽENJE PRAVNIH RJEŠENJA:

Etički kodeks izabralih zvaničnika Grada Gradačac (u daljem tekstu: Kodeks) koncipiran je u osam poglavљa. Naziv Kodeksa uskladen je sa odredbom člana 139. stava 3. Statuta Grada

Gradačac, pošto je Statut akt više pravne snage u odnosu na Poslovnik o radu Gradskog vijeća kojim je u članu 37. osnovana Komisija za nadziranje primjene Kodeksa ponašanja izabralih predstavnika/vijećnika i javnost rada Gradskog vijeća u skladu sa nazivom Kodeksa koji je trenutno na snazi.

POGLAVLJE I – UVODNE ODREDBE (čl. 1-6)

U članu 1. definisan je predmet Kodeksa kojim se uređuju principi i pravila ponašanj izabralih predstavnika/vijećnika Gradskog vijeća, mjere za provođenje Kodeksa, nadležnost i postupak za utvrđivanje povreda i izricanje sankcija, povjerljivo savjetovanje, nadzor nad njegovim provođenjem kao i druga pitanja od značaja za uređenje pitanja etičnog ponašanja i odgovornosti izabralih predstavnika/vijećnika Gradskog vijeća.

U članu 2. definisan je cilj Kodeksa, tj. promocija principa profesionalnog etičkog ponašanja u radu vijećnika, očuvanje i unapređenje integriteta i ugleda Gradskog vijeća i svakog vijećnika pojedinačno.

U članu 3. definisano je područje primjene Kodeksa, odnosno da se principi i pravila ponašanja ustanovljeni ovim Kodeksom odnose na vijećnike Gradskog vijeća i da će se primjenjivati na sjednicama Gradskog vijeća, njegovih radnih tijela, međusobnoj komunikaciji, komunikaciji sa predstvincima drugih nivoa vlasti, drugim licima, javnošću i svim javnim istupima, uključujući i istupe na društvenim mrežama i u izbornoj kampanji. Za razliku od Kodeksu ponašanja izabralih predstavnika-vijećnika u Općinskog vijeća Gradačac („Službeni glasnik Općine Gradačac“, broj: 3/05, 5/09 i 7/10) koji je na snazi do usvajanja ovog Kodeksa, područje primjene ovog Kodeksa prošireno je i na istupe na društvenim mrežama.

U članu 4. definisano je da se izrazi upotrijebljeni u ovom Kodeksu odnose i na muškarce i žene.

U članu 5. propisana je obaveza Stručne službe za poslove Gradskog vijeća da u pisanoj formi dostavi jedan primjerak ovog Kodeksa svakom vijećniku prilikom stupanja na dužnost, kako bi se mogli upoznati sa principima i pravilima ponašanja koja se na njih odnose.

U članu 6. definisano je značenje izraza upotrijebljenih u ovom Kodeksu.

POGLAVLJE II – OSNOVNI PRINCIPI (čl. 7-12)

U ovom poglavlju definisani su osnovni principi ponašanja izabralih predstavnika/vijećnika Gradskog vijeća, kao i njihova dužnost da se istih pridržavaju u svom radu.

U članu 7. definisan je princip poštivanja zakona i drugih propisa, uključujući i etičke principe sadržane u ovom Kodeksu. Definisana je i obaveza vijećnika da svoje aktivnosti usmjerava u javnom interesu, te da javno iznesu svoj stav ukoliko im je poznato da određeni akt koji treba da se donese nije u skladu sa zakonom, drugim propisom ili općim aktima Grada ili da nije poštovana procedura njegovog donošenja. Ovakva odredba sadržana je i u Kodeksu ponašanja izabralih predstavnika-vijećnika u Općinskog vijeća Gradačac.

U članu 8. definisan je princip očuvanja integriteta, odnosno obaveza vijećnika da u svom djelovanju samostalno donose svoje odluke uvijek imajući u vidu najbolji interes svih građana, kao i zabrana prihvatanja finsnsijske ili druge obaveze ili očekivanja kakve materijalne i slične privatne koristi od pojedinaca ili organizacija radi opredjeljivanja u pogledu učešća u odlučivanju i radu u Gradskom vijeću. Ovakva odredba sadržana je i u Kodeksu ponašanja izabralih predstavnika-vijećnika u Općinskog vijeća Gradačac.

U članu 9. definisan je princip nediskriminacije, odnosno zabrana ispoljavanja bilo kakvih oblika predrasuda ili diskriminacije u obavljanju dužnosti vijećnika i donošenju odluka u Gradskom vijeću Gradačac. Kodeks ponašanja izabralih predstavnika-vijećnika u Općinskog vijeća Gradačac ne sadrži ovakvu odredbu.

U članu 10. definisan je princip odgovornosti i javnog interesa u vršenju javne funkcije, s tim da je za razliku od Kodeksa ponašanja izabralih predstavnika/vijećnika Općinskog vijeća Gradačac proširen ovaj pojam obavezom vijećnika da osiguraju da nijedan lični interes ili privatni interes povezanih lica, grupe, organizacija kao i političkih stranaka i drugih privatnih subjekata nikada ne bude iznad javnog interesa, kao i obavezom vijećnika da ne ispoljavaju bilo kakav oblik favorizovanja a posebno nepotizma i kronizma.

U članu 11. definisan je princip javnosti rada, odnosno obaveza vijećnika da javno iznesu razloge za svoje postupke i odluke koje donose i da pruže informacije kako o svom ličnom radu, tako i o radu Gradskog vijeća. Ovakva odredba sadržana je i u Kodeksu ponašanja izabralih predstavnika/vijećnika Općinskog vijeća Gradačac.

U članu 12. definisan je princip uzajamnog poštovanja i komunikacija sa drugim licima i javnošću, s tim da je u odnosu na Kodeks ponašanja izabralih predstavnika/vijećnika Općinskog vijeća Gradačac ovaj pojam proširen i na korištenje neprimjerene gestikulacije kojom se može narušiti lični ugled drugih vijećnika i ugled Gradskog vijeća.

POGLAVLJE III – PRAVILA PONAŠANJA (čl. 13-22)

U članu 13. propisana je zabrana korupcije i drugih oblika zloupotrebe javne funkcije, te je taksativno nabrojano zabranjeno ponašanje. Kodeks ponašanja izabralih predstavnika/vijećnika Općinskog vijeća Gradačac sadrži sličnu odredbu, s tim da su u ovom Kodeksu taksativno zabranjene aktivnosti taksativno i jasno nabrojana.

U članu 14. propisana je obaveza vijećnika da poštuju relevantne zakonske propise o sprečavanju sukoba interesa i podnošenja izvještata o finansijskim i drugim interesima, te su taksativno nabrojane obaveze vijećnika u pogledu upravljanja sukobom između privatnog i javnog interesa. Slična odredba sadržana je i u Kodeksu ponašanja izabralih predstavnika/vijećnika Općinskog vijeća Gradačac, s tim da je ovim Kodeksom propisana i obaveza vijećnika da u svakom slučaju tokom rasprave prijavi slučaj sukoba interesa, ako se razmatra određeni akt koji treba da bude usvojen i po kojem bi on ili njegovi srodnici i prijatelji ili pravni subjekt u kojem ima finansijski ili drugi interes trebalo da ostvari kakavu korist ili privilegiju, te da se prilikom odlučivanja uzdrži od izjašnjavanja.

U članu 15. propisana je zabrana obavljanja nespojivih funkcija na način kako je to propisano Izbornim zakonom BiH i Zakonom o sukobu interesa u organima vlasti u Federaciji BiH.

U članu 16. propisana je obaveza vijećnika da poštuje relevantna pravila budžetskse i finansijske discipline i pravilnog upravljanja javnim sredstvima, te zabrana korištenja javnih sredstava u privatne svrhe. Slična odredba sadržana je i u Kodeksu ponašanja izabralih predstavnika/vijećnika Općinskog vijeća Gradačac.

U članu 17. propisana je zabrana primanja poklona, odnosno zabrana traženja poklona uz navođenje izuzetaka od ove zabrane. Ovakva odredba nije sadržana u Kodeksu ponašanja izabralih predstavnika/vijećnika Općinskog vijeća Gradačac.

U članu 18. propisana je obaveza vijećnika o informisanju javnosti i saradnja sa medijima. Slična odredba sadržana je i u Kodeksu ponašanja izabralih predstavnika/vijećnika Općinskog vijeća Gradačac.

U članu 19. propisana je obaveza poštivanja pravila o radu Gradskog vijeća, odnosno obaveza prisustvovanja sjednicama Gradskog vijeća, njegovih radnih tijela i manifestacija na području Grada, kao i zabrana napuštanja zasjedanja prije završetka i tokom trajanja zasjedanja, a da

prije toga javno ne saopšte razlog privremenog ili potpunog napuštanja zasjedanja. Slična odredba sadržana je i u Kodeksu ponašanja izabranih predstavnika/vijećnika Općinskog vijeća Gradačac, s tim da je u ovom Kodeksu detaljnije regulisana. U pogledu defisnisanja povreda reda na sjednicama, preuzete su odredbe Poslovnika o radu Gradskog vijeća.

U članu 20. propisan je način ponašanja vijećnika prema zaposlenim u Gradskoj upravi i zabrana diskriminacije prema zaposlenicima. U odnosu na Kodeks ponašanja izabranih predstavnika/vijećnika Općinskog vijeća Gradačac, ovim Kodeksom zabranjeno je od zaposlenika tražiti ili zahtijevati da preduzmu ili propuste da preduzmu neku radnju ili mjeru kako bi stekli direktnu ili indirektnu korist.

U članu 21. propisana je obaveza vijećnika na kontinuiranu edukaciju. Ovakva odredba nije sadržana u Kodeksu ponašanja izabranih predstavnika/vijećnika Općinskog vijeća Gradačac.

U članu 22. propisana je zabrana svakog oblika seksualnog uznemiravanja i definisani su oblici seksualnog uznemiravanja. Ovakva odredba nije sadržana u Kodeksu ponašanja izabranih predstavnika/vijećnika Općinskog vijeća Gradačac.

POGLAVLJE IV – PRIMJENA KODEKSA (čl. 23-42)

U ovom poglavlju pod **tačkom 1.** od člana 23. do 27. definisan je sastav, nadležnosti Komisije, dužnosti predsjednika Komisije, prestanak mandata i izuzeće člana Komisije i način odlučivanja Komisije.

U članu 23. propisan je sastav i broj članova Komisije za nadziranje primjene Kodeksa ponašanja izabranih predstavnika/vijećnika i javnost rada Gradskog vijeća. S obzirom da je ova odredba u Etičkom kodeksu općinskog/gradskog Federacije BiH koji je predložila misija OESC-a BiH predviđala da Komisija broji pet članova i isti broj zamjenskih članova, koji su iz reda vijećnika Gradskog vijeća i predstavnika građana koji su ugledni pojedinci sa integritetom sa visokom stručnom spremom najmanje prvog ciklusa Bolonjskog sistema studiranja, ovu odredbu bilo je potrebno prilagoditi Poslovniku o radu Gradskog vijeća, kojim nije regulisano da Komisija ima zamjenske članove i kojim je u članu 37. stavu 2. propisano da Komisija broji pet članova, od kojih su dva iz reda vijećnika i po jedan član iz oblasti prava, nevladinih organizacija i jedan član ispred boračkih populacija.

U članu 24. propisana je nadležnost Komisije uskladena sa Poslovnikom o radu Gradskog vijeća. S obzirom da je Etički kodeks općinskog/gradskog vijeća Federacije BiH koji je predložila misija OESC-a BiH predviđao da Komisija odlučuje o izricanju sankcija u slučajevima utvrđivanja postojanja odgovornosti za kršenje ovog Kodeksa, ovu odredbu bilo je potrebno uskladiti sa Poslovnikom o radu Gradskog vijeća kojim je u članu 37. stavu 1. propisano da Komisija vodi postupak za kršenje Kodeksa i Gradskom vijeću predlaže sankcije protiv izabranih predstavnika/vijećnika koji izvrše povredu Kodeksa.

U članu 25. propisane su dužnosti predsjednika Komisije. Ova odredba u Etičkom kodeksu općinskog/gradskog vijeća Federacije BiH predviđala je da Komisija ima i zamjenika predsjednika Komisije, ali pošto tako nešto nije predviđeno Poslovnikom o radu Gradskog vijeća, ta odredba je izbrisana.

U članu 26. definisan je način prestanka mandata člana Komisije, kao i mogućnost izuzeća člana Komisije ukoliko se prijava odnosi na njega ili sa njim povezano lice ili ukoliko je on podnositelj prijava. Ovakvu odredbu ne sadrži Kodeks ponašanja izabranih predstavnika/vijećnika Općinskog vijeća.

U članu 27. definisan je način odlučivanja Komisije.

Tačkom 2. definisane su vrste sankcija/mjera za kršenje Kodeksa. Bitno je napomenuti da Kodeksom ponašanja izabranih predstavnika/vijećnika Općinskog vijeća Gradačac nisu

propisane sankcije za kršenje Kodeksa, nego je ta materija na sličan način veoma površno uređena Poslovnikom o radu Komisije.

U članu 28. propisane su vrste sankcija u slučajevima kada se utvrdi da je vijećnik prekršio neku od odredbi ovog Kodeksa, dok je **članom 29.** propisan način izvršenja sankcija. U članu **30., 31. i 32.** definisano je koje su to lakše, teže i najteže povrede Kodeksa. S obzirom da su sankcije propisane odredbama člana 28. klasifikovane spram težine povrede Kodeksa, bilo je neophodno definisati i ovakvu klasifikaciju povreda Kodeksa kako bi se iste mogle primijeniti.

Tačkom 3., za razliku od Kodeksa ponašanja izabranih predstavnika/vijećnika Općinskog vijeća i Poslovnika o radu Komisije, u ovom Kodeksu precizno je regulisan postupak po prijavama za kršenje odredbi Kodeksa.

U članu 33. definisano je ko može podnijeti prijavu za kršenje ovog Kodeksa, kao i način podnošenja prijave. U prilogu ovog Kodeksa nalazi se propisani obrazac. **U članu 34.** definisan je rok za podnošenje prijava, rok za provođenje postupka, kao i rok za zastaru podnošenja prijave, dok je u **članu 35.** precizno definisan postupak po prijavi. **U članu 36.** propisano je postupanje Komisije u slučaju kada u konkretnom slučaju utvrdi da postoje indicije o učinjenom krivičnom djelu, prekršaju ili nekom drugom kršenju propisa za čije utvrđivanje odgovornosti je nadležan drugi organ ili tijelo Federacije BiH. **U članu 37.** definisano je postupanje Komisije nakon provednog postupka, dok je u **članu 38.** definisan sadržaj odluke Gradskog vijeća. Ovakve odredbe nisu sadržane u Kodeksu ponašanja izabranih predstavnika/vijećnika Općinskog vijeća, kao ni u Poslovniku o radu Komisije, a u bitnom dijelu bi doprinijele kvalitetu rada Komisije u slučaju vođenja ovakvog postupka.

U članu 39. propisana je mogućnost podnošenja žalbe na odluku Gradskog vijeća Komisiji za Statut i opća akta, s obzirom da je članom 29. stavom 3. Poslovnika o radu Gradskog vijeća propisano da Komisija za Statut i opća akta odlučuje u drugom stepenu po žalbama i prigovorima uloženim na akte koje doneše Gradsko vijeće. Etičkim kodeksom općinskog/gradskog vijeća Federacije BiH bilo je predviđeno da odluku o izricanju/neizricanju sankcija donosi Komisija a da se žalba podnosi Kolegiju Gradskog vijeća. Pošto takva odredba nije u skladu sa Poslovnikom o radu Gradskog vijeća bilo je potrebno da se uskladi na ovaj način. Poslovnikom o radu Komisije, kojim je trenutno površno i kratko uređene postupak po prijavi, predviđena je mogućnost podnošenja prigovora na odluku Gradskog vijeća o izricanju/neizricanju sankcije, bez jasnog definisanja kome i na koji način se prigovor podnosi.

U članu 41. propisano je da Komisija ustanova i vodi godišnji registar prijava kršenja odredaba Kodeksa, sadržaj registra i da su odluke Gradskog vijeća i Komisije za Statut i opća akta po prijavama dostupne javnosti u skladu sa Zakonom o slobodi pristupa informacijama u Federaciji BiH. **U članu 42.** propisana je obaveza predsjednika Komisije da obavijesti podnosioca prijave o podnesenoj prijavi i postupku, odlukama koje doneše Gradsko vijeće, kao i rok za obavještavanje podnosioca prijave o odluci po žalbi. Kodeks ponašanja izabranih predstavnika/vijećnika Općinskog vijeća Gradačac niti Poslovnik o radu Komisije, ne sadrži ovakve odredbe.

POGLAVLJE V – POVJERLJIVO SAVJETOVANJE (čl. 43-44)

U ovom poglavlju sadržane su odredbe kojima je detaljno regulisana savjetodavna uloga Komisije. **U članu 43.** definisano je povjerljivo savjetovanje u slučaju nedoumica kod vijećnika u pogledu primjene pojedinih odredbi ovog Kodeksa i način vršenja povjerljivog savjetovanja, dok je u **članu 44.** propisana i mogućnost da se vijećnik obrati Komisiji sa

zahtjevom za davanje pisanog mišljenja ili savjeta o određenom pitanju koje je regulisano ovim Kodeksom. Ove odredbe preuzete su iz Etičkog kodeksa općinskog/gradskog vijeća Federacije BiH koji je predložila misija OESC-a BiH, a pošto je i Poslovnikom o radu Gradskog vijeća propisana savjetodavna uloga Komisije, ostavljene su kao takve bez izmjene u ovom Kodeksu.

POGLAVLJE VI – PUBLIKACIJA KODEKSA (čl. 45)

U ovom poglavlju u **članu 45.** propisano je da će se ovaj Kodeks u cilju njegove efikasnije primjene učiniti dostupnim kako vijećnicima tako i široj javnosti objavlјivanjem na web stranici Grada Gradačac, te da će se izraditi posebna brošura koja će se podijeliti vijećnicima početkom mandata.

POGLAVLJE VII - NADZOR NAD PRIMJENOM KODEKSA (čl. 46-47)

U ovom poglavlju, odredbama **člana 46.** definisano je shodno odredbama Poslovnika o radu Gradskog vijeća da nadzor nad primjenom ovog Kodeksa vrši Komisija za nadziranje primjene Kodeksa ponašanja izabralih predstavnika/vijećnika i javnost rada Gradskog vijeća, te da sjednicama Gradskog vijeća obavezno prisustvuje eksterni član te Komisije koga odredi Komisija i koji vodi zapisnik o kršenju odredaba ovog Kodeksa, koji dostavlja predsjedniku Komisije. Etičkim kodeksom općinskog/gradskog vijeća Federacije BiH koji je predložila misija OESC-a BiH, ovom odredbom je definisano da nadzor nad primjenom Kodeksa vrši Komisija za Statut i propise, ali takva odredba nije u skladu sa Poslovnikom o radu Gradskog vijeća te je morala biti usklađena sa postojećim propisom više pravne snage.

U **članu 47.** propisano je da je izvještaj o radu Komisije sastavni dio izvještaja o radu Gradskog vijeća, s obzirom da odredba Etičkog kodeksa općinskog/gradskog vijeća Federacije BiH koja definiše ovo pitanje nije u skladu sa Planom i programom rada Gradskog vijeća, odnosno Planom i programom rada Gradskog vijeća nisu predviđeni pojedinačni izvještaji o radu komisija/radnih tijela Gradskog vijeća nego su oni sastavni dio Izvještaja o radu Gradskog vijeća.

POGLAVLJE VIII – PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE (čl. 48-50)

U ovom poglavlju, u Etičkom kodesku općinskog/gradskog vijeća Federacije BiH bila je predviđena odredba kojom je definisano da će gradsko/općinsko vijeće na prijedlog Komisije za izbore i imenovanja u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog Kodeksa imenovati Komisiju za etička pitanja. S obzirom da je Gradsko vijeće na početku svog mandata već imenovalo nadležnu Komisiju, ova odredba je izbrisana.

U **članu 48.** propisano je da će Komisija u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog Kodeksa, donijeti svoj poslovnik o radu, dok je u **članu 49. i 50.** definisan prestanak važenja Kodeksa ponašanja izabralih predstavnika/vijećnika Općinskog vijeća Gradačac i stupanje na snagu ovog Kodeksa osmog dana od dana objavlјivanja u „Službenom glasniku Grada Gradačac“.

IV – FINANSIJSKA SREDSTVA:

Za provođenje ovog Kodeksa potrebna su novčana sredstva za rad Komisije za nadziranje primjene Kodeksa ponašanja izabralih predstavnika/vijećnika i javnost rada Gradskog vijeća i izradu brošure iz člana 45. ovog Kodeksa, te su ista obezbijedena u Budžetu Grada Gradačac.

Zbog svega navedenog, Komisija za nadziranje primjene Kodeksa ponašanja izabralih predstavnika/vijećnika i javnost rada Gradskog vijeća, na 7. sjednici održanoj dana 14.12.2023. godine, uzimajući u obzir preporuke i kvalitetna pravna rješenja iz predloženog teksta Etičkog kodeksa općinskog/gradskog vijeća Federacije BiH misije OESC-a BiH, usklađivanjem istog sa odredbama Poslovnika o radu Gradskog vijeća, utvrdila je tekst ovog Nacrta Kodeksa ponašanja izabralih predstavnika/vijećnika Gradskog vijeća Gradačac i dostavlja ga Gradskom vijeću na dalje razmatranje.

**KOMISIJA ZA NADZIRANJE PRIMJENE
KODEKSA PONAŠANJA IZABRANIH PREDSTAVNIKA/VIJEĆNIKA
I JAVNOST RADA GRADSKOG VIJEĆA**